

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Brisorii nefrancați nu se
primesc.
Manuscrisuri nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
BIROURI de ARUNTAȘI:
In Viena la M. DUKES Nachf.,
Nr. 10, Augartenstr. 10.
In Budapesta la A. V. Golber-
ger, Erzsébet-ter. 10.
In Brașov la A. V. Golber-
ger, Erzsébet-ter. 10.
Prețul inserțiilor: o serie
garantată pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tarif și invo-
ială. — RECLAME pe pagina
5-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL LXXI.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate ofi-
cile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.

Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgului Nr. 80, etajiu
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu două acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un exem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 168

Brașov, Joi 31 Iulie (13 August)

1908.

Adunările populare române.

Știm, că deputații români naționaliști din dieta ungară au hotărât zilele trecute într-o conferință ce au avut-o la Arad, să țină un șir de adunări populare în diferite centre românești, în cari să facă dări de seamă despre activitatea lor în sesiunea trecută parlamentară și să suneze din nou cestiunea introducerii votului universal egal și secret, ca un postulat de frunte al poporului nostru, care postulat, în împrejurările de față, pretinde nu numai o rezolvire grabnică, ci mai presus de toate dreaptă.

Începutul acestor dări de seamă s'a făcut la Ileana-Mare, unde deputatul Teodor Mihali a vorbit către poporul adunat în număr foarte mare, stărând mai cu seamă în favorul introducerii votului universal fără restricțiuni și combătând în consecință planurile și unelirile adversare, a căror fire le toarce ministrul de interne Andrassy. Acestea tângesc de a face din votul universal o caricatură, luându-i toată puterea prin niște dispozițiuni diametral opuse principiului de egalitate și de dreptate dispozițiuni, ce voesc ale introduce în proiectul de reforme.

Din rezoluțiunea ce a votat-o adunarea dela Ileana-mare se poate vedea în ce spirit și direcție au hotărât deputații români naționaliști să conducă manifestațiunile, prin cari voesc să înceapă campania pentru votul universal în ajunul pregătirilor, ce se fac spre a pune la ordinea zilei în camera legislativă această reformă electorală, reclamată de corană, de popor și de spiritul timpului. În rezoluție se accentuează, că poporul român e cu toată încrederea în promisiunea monarhului de a-i face părtăș dimpreună cu celelalte popoare ale țării, la dreptul electoral general egal și secret. Această accentuare e la loc și e făcută la timp, după-ce încă proiectul de reformă electorală n'a ajuns înaintea Majestății Regale, ca să decidă, dacă

il aprobă ori nu. Tot așa de nimerit este, că se cere în rezoluție dela deputații să lupte cu energie în contra sistemului de pluralitate, ce voește să-l introducă contele Andrassy și să caute a se uni cu toate partidele, cari pretind votul universal neștirbit.

Din această atitudine a adunărilor populare române, ce se vor ține după programul amintit, rezultă în mod firesc oportunitatea de a se adresa, cum s'a făcut la Ileana-mare, din sânul adunărilor, telegrame Maj. Sale Monarhului, în cari să se dea expresiune devotamentului, față cu domnitorul, care este inițiatorul votului universal „dela care toți cetățenii desmoșteniți ai Ungariei sperază un viitor mai bun“.

Așa vor decurge, sperăm, toate adunările populare române, în cestiunea cea gravă a votului universal. Manifestațiunea lor nu va rămânea izolată, ci va fi sprijinită de aceeași celorlalte naționalități, de aceeași socialștilor și a altor amici sinceri ai votului universal. Ce se poate spera dela aceste manifestațiuni? Iată întrebarea, dela care atârna totul. În împrejurările încurcate și dificile, ce caracterizează situațiunea interioră de astăzi, este greu a face prognosticul despre cum are să se sfârșească campania pentru votul universal. Vom încerca cu altă ocaziune a cumpăni șansele ei.

Episcopul Bogdanovici și biserica gr. ort. maghiară. »Tel. Rom.« din Sibiu ocupându-se cu rezultatul alegerii patriarhului sârbesc, face niște declarațiuni, pe cari le are din isvor *absolut autentic*, cu privire la candidatul guvernului, episcopul Bogdanovici, care, precum știm, n'a intrunit la recenta alegere nici un vot.

»Între guvernul maghiar și episcopul Bogdanovici din Buda — zice »Tel. Rom.« — s'a legat adecă, așa se spune, o înțelegere de mare însemnătate. Se știe, că este mare dorința, de a se înființa în țară o biserică gr. ort. maghiară, cu limba ungurească ca limbă liturgică, pe seama credincioșilor, cari în cursul vremii s'au maghiarizat, uitându-și limba strămoșească. Constituțiunea în biserica gr. ort. maghiară

nu e împiedecată prin nici o împrejurare. Ea se poate face ori unde. Greutatea e însă, că pentru asemenea parohii gr. ort. maghiare nu se capătă preoți, fiindcă nici cei românești, nici cei sârbești, nu pot să slujască la altar, decât în limba lor națională, în limba bisericești lor. Ar trebui deci să fie instituiți preoți maghiari pe seama acestor comunități bisericești gr. ort. maghiare. Dar cine să-i sfințească? Un episcop gr. ort. maghiar! Și pe acesta iarăși cine să-l investeze cu darul arhieresc? P. S. Sa, episcopul din Buda, Lucian Bogdanovici, în cazul că va ajunge patriarh sârbesc, a luat angajament și se obligă să o facă aceasta. Se sfințească întru Arhieru pe un om de încredere al guvernului, care apoi va fi încredințat cu organizarea în țara întreagă a bisericești gr. ort. maghiare. Episcopul ar fi în cele spiritaluie sufragane al patriarhului.

Luptă de tarif între Austria și Ungaria. Dela începutul lunii August e între Austria și Ungaria o luptă, purtată pe turis, căci nici n'a străbătut măcar vestea în cercurile politice. Austria a luat măsuri de-a împiedeca exportul agricol al Ungariei spre Apus, iar Ungaria ca răzbunare, face același lucru pentru exportul Austriei în Peninsula balcanică. Urmările acestui războiu — zice »Neues Wiener Journal« — nu se pot calcula. Lupta se poate face, fiindcă prin § 10 din compromis, fie-care din cele două țări poate face ce vrea cu tarifele căilor ferate. Austria a denunțat tariful de transit al mărfurilor ungurești spre Apus. Ca răspuns Ungaria a pus alt tarif pentru mărfurile austriece spre Balcani. În lucrare se vor pune în discuțiune la 1 Ianuarie 1909. E vorba de-o sporire de 25—30 la sută. Austriei caută să se ajute cu tarif scăzut pe liniile lor și vor să-și îndrepte scutul pe linia Ițcani. Pierdere Ungariei ar fi de 250.000 cor.

Scandal în camera sârbească. În cursul discuțiunii asupra tratatului comercial cu Austria, s'a produs în ședința de Luni un mare scandal și chiar violențe, din cauza insultelor pronunțate de către deputatul naționalist Georgevici la adresa deputatului bătrân radical Dragovici. În urma unui violent schimb de cuvinte, ședința a fost suspendată. Atunci Georgevici se aruncă asupra lui Dragovici și-l lovi peste obraz, alți naționaliști luară scaunele ca să lovească pe bătrânii radicali, cari a lergară să apere pe Dragovici. Acesta din urmă puse mâna pe cuțit, dar înconjurat de amicii săi, fu silit de ei să părăsească

sala. Câțiva naționaliști încercară să-i uri mearcă înarmați cu scaunele. S'au produs câte-va încercări, dar în urma intervenției miniștrilor și a câtorva deputați, cari își păstraseră sângele rece, acte mai grave de violență fură evitate. După redeschiderea ședinței, deputatul Obegatovic mărturisă, că făcuse o observație ofensătoare pentru Dragovici. Atunci acesta din urmă ceru scuze pentru cele spuse de dânsul. Incidentul a fost apoi închis.

† Nicolae Popea.

Despre ultimele momente din viața fericitului episcop Popea și despre cele ce au urmat după trecerea sa la cele eterne dăm următoarele amănunte:

Fericitul episcop era bolnav deja de aproape 2 săptămâni. Perzând din zi ce merge tot mai mult din puterile sale și presimțindu-se inevitabil catastrofa, membrii familiei și ai vicarului au luat la timp toate măsurile de lipsă. În noaptea spre Sâmbătă P. Sa a intrat în agonie, iar Sâmbătă p. m. la orele 3 și 40 m. a încetat din viață.

Imediat după constatarea morții s'a redactat în virtutea Statutului organic procesul-verbal și s'a convocat consistoriul. Testamentul a fost prezentat judecătoriei regești, iar întreg lăsamântul a fost sigilat. Testamentul conține între altele următoarele dispozițiuni de interes general:

»Erede general este diecesa Caransebeșului și executor testamentar Consistoriul plenar al acestei diecese. Invalizarea funerară dispune testamentele înbaltzarea rămășițelor pământești și înmormântarea lor după ritul bisericești răsăritene prin preoșimea din Caransebeș în Cripta episcopalească din biserica Sf. Ioan a Caransebeșului. În mormântarea să se facă înainte de masă și în aceea zi să se împartă corăcilor din Caransebeș suma de 2000 coroane. Testamentul mai conține mai multe legate mai mici personalului de serviciu, onorariul medicului, 2000 cor. legat pe seama bisericești catedrale din Caransebeș și 2000 cor. bisericești din Satulung (Săcele) locul natal al defunctului. Privitor la partea ce revine familiei din avere, a luat încă în viață toate dispozițiunile, așa că aceasta nu aparține executorii testamentului. Inventarul averii rămase are să se facă prin Consistoriul plenar.

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Cercetări de estetică muzicală.

(Fragment dintr'un studiu inedit.)

Amicului Victor Pop.

Plecând dela animalele care organizează fiziologic inferioară și mergând treptat în ordinea evoluțiunii până la om, observăm că există o strânsă legătură între sentimentele, de omul sau animalele încearcă, și procesul de mișcare a unor anumiți mușchi, care se contractă ca efect al sentimentelor de plăcere sau de durere încercate.

Astfel Herbert Spencer, celebrul estetician englez, reflectând asupra originii muzicii, o găsește în limbajul natural al sentimentelor.

În adevăr dacă cercotăm mai de aproape calitățile esențiale ale sunetului, care e elementul fundamental în muzică, observăm că aceste calități nu sunt decât diferitele aspecte ale limbajului, emoțiunii, pe care muzica le exagerază, perfecționându-le.

Intensitatea sunetului vorbire variază cu intensitatea sentimentelor, pe cari vrea să le exprime prin cuvinte acel ce le ncearcă. Spencer face o ingenioasă com-

parațiune între plămâni și organele vocii de o parte și între tuburile de emisiune și burduful orgii de altă parte. Intensitatea unui sunet emis de orgă crește cu forța vântului, care scapă din burduf prin tuburile de orgă. Asemenea, zice el, intensitatea vocii omenești crește cu forța suflului, care vine din plămâni; aerul e împins de plămâni prin procesul de mișcare al unor anumiți mușchi ai stomacului și ai pieptului, iar intensitatea de sentimente este cauza inițială, care face ca acești mușchi să fie puși în mișcare.

Timbrul vocii unei persoane, variază cu starea psihică, pe care o exprimă. În momentele de entuziasm, vocea unei persoane e mult mai sonoră ca de obicei, pe când în conversațiunea ordinară sunetul vocii nu are decât o ușoară rezonanță.

Înălțimea vocii de asemenea, variază cu efortarea mușchilor laringelui. Observați cum notele mijlocii ale vocii unei persoane sunt utilizate într-o vorbire indiferentă, pe când într-o conversație aprinsă se utilizează notele vocii cele de sus sau de jos, după cum vocea persoanei e din registru de jos sau de sus. Și cu cât conversația va fi mai aprinsă și atât se vor coborâ sau se vor urca sunetele vocii. Pentru o urechie bine educată, din

punct de vedere muzical, va fi lesne de observat chiar intervalele, pe cari le întrebuințează actorii declamând, de cele mai adese-ori fără a-și da seama, că felul cum intonează anumite cuvinte, se bazează pe diferența de intervale.

Să ilustrăm aserțiunea cu câteva pilde. Să luăm un fragment din balada lui Alexandru »Peneș Curcan«:

»Copii! aduceți un urciur
»De apă de sub stâncă
»Să sting pojarul meu de dor
»Și jalea mea adâncă.»

La primul cuvânt »Copii« artistul dramatic simte necesitatea de a reliefa acest superb vocativ, prin o specială intonațiune. — Și aceasta intonațiune a cuvântului se face prin ajutorul unei diferențe de înălțime a sunetului utilizat în cele 2 silabe ce formează cuvântul: Copii, care e pronunțat în interval de terță ascendentă.

Să luăm mai frumosă baladă, ce s'a scris până azi în literatura noastră estetică »Scrisoarea III-a, de genialul M. Eminescu.

»Eu îmi apăr sărăcia, și nevoile și neamul
»Și d'aceia tot ce mișcă-n țara asta, răul, ramul
»Mi-este prietin numai mie

În elanul iubirii de patrie, bătrânul erou Mircea făcând o comparație între vitejia Cavalerilor dela Malta și între îndărătnicia, cu care Muntenii își apără moșia, povestește Sultanului din ce în ce mai înflăcărat, care este mobilul rezistenței sale. — Și intonațiunea cuvintelor crește, în proporțiune cu sentimentele exprimate, cu emoțiunea crescândă, crește în cel mai superb crescendo onomatopeic, care s'a scris în literatura noastră estetică, crește până la cuvântul *mi-e*, care este punctul final de ascendență și ale cărui cele 2 silabe *mi-e*, constituie o terță descendentă.

Dar analogia nu există numai între calitățile elementului fundamental al muzicii, sunetului muzical, și între sunetele cuvintelor ce exprimă anumite stări psihologice; o perfectă analogie există și între ritmul muzical, o condițiune de fond a muzicii privită din punct de vedere artistic și între cuvintele și acțiunile ritmate.

E fapt constatat în mod experimental de psihologi, că există o ordonanță ritmică chiar în afară de domeniul sunetelor, adică există în timp o desvoltare periodică, a cărei valoare specifică corespunde exact la ceea-ce noi numim în muzică *ritm*.

Au fost esteticiani, cari au afirmat că ritmul nostru muzical este o necesitate

Intreaga avere are să formeze „*Fundațiunea Nicolae Popea*” și servește spre scopuri bisericești, școlare și de binefacere. Din venitele acestei fundațiuni are să împartă Conzistorul plenar 20% burse la studenți de ambele sexe, având a se preferi membrii familiei, 20% ajutoare la învățacei și sodali de meserii și comerț, iar 5% rămân la dispoziția Conzistorului pentru lipsuri școlare și bisericești. 50% din venite au să se capitalizeze până ce ajunge fundațiunea la suma îndoiță. De atunci încolo au să se capitalizeze numai 25%. Iar venitele au să se utilizeze spre scopurile arătate în aceeași proporție.

Biblioteca o lasă diecezei. Tot așa și scrierile, afară de documentele și scrisorile referitoare la Șaguna, pe cari le lasă spre studiere și editare profesorilor Neagoe V. Popea din Iași și Nicolae Sulică din Brașov, cari după încheierea publicării lor au să le reînapoieze diecezei spre păstrare.

După exprimarea doliului și condolenței, a predat conzistorul plenar conducerea interimară a diecezei pe baza §-ului 118 al Statului organic Prea Cuv. Sale arhimandritului vicar *Filaret Musta*, pe care l-a încredințat încă în viață episcopul cu conducerea afacerilor.

Cu data de 8 August n. Archimandritul Musta a adresat a cerculariu clerului și poporului diecezei, în care dispune, ca în toate bisericile să se tragă în decurs de 9 zile clopotele de 3 ori pe zi, iar Dumineca viitoare să se oficieze câte un parastas în toate bisericile diecezei.

Valoarea lăsamântului după fericitul episcop, testat diecezei Caransebeșului, care va constitui „*Fundațiunea Nicolae Popea*”, în bani și hârtii de valoare face un sfert de milion coroane.

Din partea cancelariei cabinetului Maj. Sale, care a fost avizată telegrafic despre moartea episcopului Popea, a sosit următoarea telegramă:

„*Seine kaiserliche und königliche Majestät sprechen aus Anlass des Hinscheidens seiner bischöflichen Gnaden Nicolaus Popea, Karansebeser griechisch-orient. Bischof, der Diözese Ihr Beileid aus.*”

Kabinettskanzlei.

(Pe românește: Din incidentul decedării P. S. Sale episcopului Caransebeșului Nicolae Popea, Maj. Sa imp. și reg. exprimă diecezei condolențele sale).

Cancelaria Cabinetului.

Familia Popea a lansat deasemenea un anunț funebral din incidentul morții P. Sale episcopului Popea. Anunțul e semnat de: Alexe Popea, Victor Popea, Maria Penciu, frați și soră, Eufrosina Popea n. Pană, Reveica Popea n. Găitan, Maria Popea n. Ciurcu, Maria Popea n. Secăreanu, cumnate și numeroși nepoți și nepoate.

Propagandă pansârbească. La Agram au fost arestați mai mulți învinuți, că fac propagandă pansârbească. Se zice că deputatul Bude implicat în această afacere, ar fi fugit în România. Perchiziția domiciliară făcută la profesorul Pribicevici ar fi dat la lumină documente foarte grave. La Kastuinica au fost arestate trei persoane, cari răspundeau documente trădă-

înăscută în viața organică și că origina primordială a ritmului rezidă în senzația corporală. — Pulsatiunile inimii au un ritm constant, când inima e normală; respirațiunea se petrece iarăși în condițiuni normale, în chip ritmat, chiar în umblet omul cată să stabilească un ritm.

Cuvântul câștigă la rândul său, prin efectul excitațiunii, un oare care ritm. — Lucrul e ușor de observat ascultând un orator în pasagiile patetice ale discursului său. — Poezia, cel mai capabil gen literar de a reda pateticul, a simțit în toate epocile literare, necesitatea acestui ritm.

Intreaga versificațiune și metrică în literatura clasică e întemeiată pe ritmul, pot zice, muzical. — Dar dacă reflectăm, că dansul, muzica și poezia s'au născut împreună, și sunt la origină părți ale aceleiași tot, e ușor de închipuit că mișcarea făcută în măsură, care se găsește și în dans și în poezie și în muzică, necesită o acțiune ritmică a corpului întreg și astfel ritmul muzical nu e decât rezultatul mai subtil, mai perfecționat al relațiunii remarcate de Spencer între excitațiunea mentală și cea a muschilor.

Pe comunitatea de paternitate ce există între dans, muzică și poezie, și-a clădit Richard Wagner, gigantul revoluționar al muzicii dramatice, întreaga sa

doctrină artistică. — Arta perfectă, ce pretinde a ne înfățișa pe omul frumos, întreg, va cere totdeauna cele 3 moduri de expresiune: gest, muzică, poezie. — Geniu dramatic complet, mulțumindu-se pe sine însuși, și având ca principiu înăscut că cea mai înaltă putere tragică nu se poate obține decât prin unirea intimă a muzicii, poeziei și mimicii, păstrându-și fiecare din ele sfera de acțiune și desfășurând, fără a jena pe alta, mijloacele cele mai intensive, ne prezintă Richard Wagner, *drama muzicală* sub cea formă ce făcu pe esteticianii s'o numească muzica viitorului.

Dar se pare, că față cu avântul pe pe care-l ia muzica lui Wagner, prin preponderanța dramelor wagneriene asupra celorlalte genuri de muzică de scenă, se pare că a sosit acel viitor, pe care-l prevedeau nu fără oarecare teamă criticii entuziaști ai wagnerianismului la începuturile cam șovăind ale dramei muzicale. Azi muzica wagneriană e muzica prezentului. Se pare, că astăzi stilul polifonic din instrumentația lui Wagner, cu dezvoltarea independentă a motivului-conducător (leitmotiv) la diferitele instrumente, cari cu toată simultaneitatea lor trebuiesc auzite fiecare pentru sine, nu obosește atențiunea auditorului ca altă dată; din potrivă melodia wagneriană, care e cu totul aparte de melodia italiană, de cea *cantilena*

cesc, ori suntem transportați în altă planetă? Iar în jurul nostru fanfare și muzici întonează imnuri revoluționare, zecile de mii de oameni n'au decât un simplu cuvânt de spus: trăiască libertatea, gazetele înfierează tirănia, polițiștii poartă la braț panglicii roșii pe cari stă scris: trăiască libertatea, nimeni nu te mai urmărește, nimeni nu te mai spionează, de nimeni nu ți e teamă. Intinzi mâna dușmanului de moarte de ieri, te îmbrățișezi cu acela, care-ți hrănea gând rău. E curat lumea pe dos.

Iată, chiar acum ies dela otelul »Englittera«. Am tăcut o vizită. Cui credeți?

Nici nu v'ați putea închipui: șeful, vestitul șef bulgar *Sandanski*, care ocupă o odaie frumoasă și se poartă îmbrăcat ca un adevărat gentleman. Sandanski e liber, e sărbătorit, e întâmpinat cu aplauze și urale de câte ori iese pe stradă. Ofițeri turci se mândresc, când stau alături de dânsul, înalții funcționari și membrii comitetului Otoman îl consultă înainte de a lua vreo dispoziție, gazetele, cari altădată din hoț, tâlhar și asasin nu l mai scoteau, astăzi îi zic »neîntrecutul erou« și »înțeleptul bărbat«.

Și — ce e drept — Sandanski merită stima, de care e încunjurat. E într'adevăr un bărbat înțelept și foarte serios. Vorbește puțin și cumpătat, dar întotdeauna emite păreri juste. Intr'ansul junii turci capătă un colaborator prețios. De altfel, cam de mult Sandanski lucră în senzul vederilor junilor turci. De aceea Bulgaria îl ura și-l urmărea, de aceea comitetul șovinist bulgăresc îl condamnase la moarte.

Dar să mă întorc la chestie. Ședeam de vorbă cu Sandanski, când un tânăr cu ochi neastâmpărați, cu obrazul încadrat de o mică barbă blondă intră în odaie. Sandanski mi-l prezintă: *Panița*. Acest singur cuvânt m'a făcut să mi treacă fiori prin tot corpul. Aveam înaintea mea pe teribilul asasin al nu mai puțin teribilului Sarafof și al lui Garvanof.

Doamne, Doamne, mari sunt minunile tale! Și eram dispus să stau mult de vorbă cu Panița, dar toate încercările mele au fost zadarnice: Panița nu răspundea decât prin monosilabe. Rar am întâlnit un om atât de tăcut.

N'a trecut mult și s'a deschis din nou ușa odăii lui Sandanski: De data aceasta au intrat doi tineri brunii. Unul era *Cantargief*, șef de bandă prin ținuturile Strumitei, dacă nu mă înșel. Al doilea prezenta mai mare interes. Răspunzând la numele de *Deliradef*, el era un ziarist la Sofia. A vrut însă, să studieze organizația și modul de traiu al bandelor macedonene și de aceea s'a înrolat într'o bandă și a trecut granița. Altcum, om foarte deștept și isteț. La plecare, Sandanski îmi spune: mâine seară îl așteptăm pe Cernopeief.

În seara următoare o masă mare și bogată se întinsese pe terasa parcului »Beas-Cule«. În capul mesei era Sandanski, având la stânga pe un ofițer turc, iar la dreapta pe un om larg în spate, bine legat. Acela era vestitul *Cernopeief*, care 13 ani în șir a fost șef de bandă în munții Strumitei și băgase spaimă în Turci și în Greci. M'am apropiat de acest erou și m'am prezentat!

Ce deosebire între dânsul și Sandanski, cu toate că și unul și altul au fost egali de viteji și de pricepuți. Pe cât de rezervat e Sandanski pe atâta

bazată pe sentimentul tonalității și terminată de cele mai adeseori în cadența perfectă, melodia wagneriană, liberă, nedeterminându-se pare că nici-odată prin înlănțuirea crâmpelilor de melodie, întreșesute prin o armonie surprinzătoare, cam bizară dar sublimă, interesează azi toată lumea muzicală.

Să aruncăm o privire asupra viitorului îndepărtat al muzicii, să cercetăm ipotetezele puse de unii esteticianii noliipsite de oarecare curiozitate. Distanța dintr'un semi-ton și celălalt e împărțită în 9 subdiviziuni, numite *come*. O *come* este a noua parte ($\frac{1}{9}$) din distanța dela un semi-ton la altul. Aceste *come* fac, ca să existe o oarecare mică diferență, aproape imperceptibilă între semitonul cromatic și cel diatonic. Dar *come*ele sunt calculate mai mult din punct de vedere al importanței științifice teoretic, o utilizare practică n'au găsit nici în arta clasică nici în cea modernă, fie că sunt greu de perceput pentru urechile comune, fie că armoniștii le-au găsit lipsite de interes artistic. O situație oarecum analogă ne prezintă muzica Chineziilor. Chinezii conservatori în civilizația lor antică, au principii separate și în muzică. De secole întregi Chinezii cunosc în muzică semitonurile, pe cari ei le numesc *lu*. Dar în muzica lor nu se găsește semitonuri. Și e ușor de înțeles, că cu o asemenea or-

de deschis e Cernopeief. Nu e om cult și nici isteț la vorbă, dar te câștigă prin bunățatea inimii, prin naivitatea aproape copilărească a sufletului său, care n'are nimic de ascuns. Examinându-l, cu greu înțelegi cum acest om cu o înfățișare atât de blândă a putut răpune atâtea vieți și a băgat groază în ținuturi întregi.

Cernopeief povestea și răspundea bucurios la toate întrebările, când suntem întrerupți de strigăte, cari veneau de jos din parc. Era o manifestație făcută de greci în onoarea lui Lazo, bulgar din Barovița, fost șef de bandă bulgară, iar acum în urmă dezertând și dându-se de partea grecilor. Mult rău ne-a făcut acest Lazo nouă Românilor și prea crud a fost. Dar să trecem peste aceste lucruri și să ascultăm. Vorbește cineva în cea mai aleasă limbă grecească și rusească de laudă pe Lazo, numindu-l mare erou al elenismului din Macedonia.

Toate bune, dar când acest mare erou a trebuit să răspundă, el n'a putut răspunde alt ceva decât: »da jiveeși« (să trăiești, pe bulgărește), căci marele erou al elenismului nu știe nici un cuvânt grecesc. Ce vroiiți, trăim în Macedonia, unde totul e posibil.

Spectator.

STIRILE ZILEI.

— 30 Iulie v.

Furtunile și ruperile de nori sunt la ordinea zilei în întreaga țară. Eri s'a deslănțuit un orcan grozav asupra *comitatului Somogy*. În comuna Manoli numeroase coperișe de pe case au fost luate de orcan. Câteva edificii s'au prăbușit. Apa a ajuns în case până la o înălțime de 2 metri. Linia ferată și câteva poduri au fost deteriorate.

Din *Rutka* se telegrafiază, că în urma unei ruperi de nori apele râului Wag au rupt, în apropierea stațiunii Turan a căilor ferate podul în momentul când era să treacă peste el un tren. Mulțumită prezenței de spirit a conducătorului locomotivei trenul a fost oprit înainte de a trece pe pod și astfel s'a evitat o mare catastrofă. Linia ferată și tunelul stau sub apă.

Impăcarea Aromânilor stabiliți în România. În urma întrunirii ce Aromânii au ținut Sâmbătă s'a hotărât ca cele două ziare ale lor, ce apar în București, »Românul dela Pind« și »Macedonia«, să nu se mai combată, ci să lupte pentru interesele cestiei aromânești.

Vizita suveranilor Spaniei în Austria »Magdeburger Zeitung« află din Madrid, că părechea regală spaniolă va pleca la 22 Septemvrie spre Viena. Suveranii Spavor rămânea 4 săptămâni în Austria.

Comitetul Reuniunii române de cântări și muzică din Lugoj anunță, că concertul anunțat pe 9 August (27 Iulie v.) din cauza reposerii P. S. S. Dluu Episcop diecezan Nicolae Popea, s'a amânat pe Joi 13 Aug. st. n. (31 Iulie v.)

Administrațiunea Casei școalelor din România a fost autorizată a primi, iar Casa de economie, credit și ajutor a corpului didactic a da un împrumut până la concurența sumei de lei 900.000, în con-

ganizație muzicală nedesvoltată Chinezii nu pot gusta plăcerea ca celelalte popoare într'o sonată de Beethoven, într'o nocturnă de Chopin sau într'o fugă de Bach. Dar poate că nici noi nu suntem într'o adevărată manifestare a muzicii. Cu cultura oarecum unilaterală de azi, al cărei efecte sunt subțierea sistemului nervos, ce tinde la o perpetuă rafinare, va veni poate o vreme când urechea urmașilor noștri nemulțumindu-se cu semitonurile și notele sinonime din sistemul notațiunii de azi, va simți ca o neapărată necesitate sufletească utilizarea celorlalte pentru expresiunea simțirii lor. Și atunci va fi o mare revoluțiune în arta muzicală, se va naște un nou sistem de notațiune, o nouă armonie, un nou contrapunct, imposibile de apreciat cu organizația urechii noastre, iar cap'o d'operile monumentale ale lui Bach, Beethoven, Chopin se vor prezenta ca reliquae unor vremi trăite de mult.

Ce va fi această muzică, cum va fi, cum se va nota, nu putem ști, ceea ce putem afirma cu certitudine pentru această nouă muzică a viitorului este, că ea va fi tot o *formă ideală a limbajului pasiunii*.

București, 15 Iunie 1908.

Dr. Nicolae M. Strajan.

dițiunile ce se vor stabili ulterior, cu scopul de a se împărți tot cu împrumut comunitar rurale, cari vor construi localuri de școală.

Căsătoria dsoarei Fallières. Luni a avut loc în Paris căsătoria dsoarei Fallières cu contele de Launes, șeful cabinetului civil. La căsătoria civilă au asistat toți miniștrii, iar la cea religioasă numai familia.

Atașatul naval rus a remis președintelui Fallières o pereche de superbi cercei de safir, înconjurat cu diamante, ca dar oferit de către suverani ruși cu ocaziunea căsătoriei domnișoarei Fallières. Președintele a rugat pe atașat să transmită mesajele lor expresiunea celor mai vii mulțumiri din partea dsoarei Fallières precum și din partea sa.

Cartelul băncilor austro-ungare. Luni a intrat în vigoare cartelul băncilor austro-ungare.

Bandele sârbești depun armele. Din Belgrad se anunță, că patrusprezece voievozi, șefi de bande sârbești din Macedonia, precum și 70 de comitajii sârbi, cu toții armați și în costume de războinic, au plecat luni seara în Turcia pentru a depune armele la Uscueb, din respect pentru noua stare de lucruri și pentru Constituțiunea acordată Turciei. În gara Belgrad, 8000 de cetățeni au făcut ovațiuni voevozilor prin cântări de muzici și discursuri patriotice. Înaintea plecării s'a dat un banchet în onoarea voevozilor. În gară s'au pronunțat discursuri de către voevozii Dovesenski, Babunski, Pecianata, Sokolovici. Dâșii au fost aclamați și purtați pe mâni. Călătorii turci, cari se aflau în trenul expres, au fost aclamați prin strigătele de: Trăiască Turcia! La granița turcească și de-alungul liniei ferate până la Uscueb, primirea a fost solemnă, cu onoruri militare, în sfârșit o mare manifestațiune de amicitie sârbo-turcă.

Aeroplanul Wright. Sâmbătă seara, Wilburne Wright a avut cel mai deplin succes în prima încercare cu aeroplanul său. Aparatul a descris, la o înălțime de 50 de metri, trei cercuri întregi și a străbătut într'un minut și 46 secunde distanța de 3 și jum. kilometri.

Distrușterea închisoarei din Smirna. Din Smirna se telegrafiază, că soldații au pus în libertate 1800 deținuți și au dărâmat clădirea închisoarei. În locul închisoarei se va construi un parc public.

Aviz. După ce în urma perderilor considerabile și a mai multor calamități am fost silit să sistez apariția „Familiei Române” pe câteva săptămâni, revista apare acum din nou. Sprijinită de un considerabil număr de scriitori dintre cei mai buni, această revistă va urma și în viitor să dea o lectură și o distracție potrivită trebuințelor culturale ale familiilor noastre. *Lucian Bolcaș.*

Edison a inventat un balon. Thomas Edison, cunoscutul inventator, a invitat pe aeronautul Farman, ca să-l viziteze. Cu acest prilej Edison i-a arătat planurile unui balon dirijabil inventat de dânsul. Se zice că Farman ar fi declarat, că balonul acesta este tot ce s'a putut inventa mai bun în domeniul aerostaticii.

20.000 cor. a câștigat la tragerea de astăzi (a doua) a lotăriei de clasă Iosul Nr. 35,569, care a fost pus în vânzare de colectura principală Iulius Friede et Comp. din Brașov Str. Vămii Nr. 26.

Cu 1 Septembrie nou a. c. am lipsă de un candidat. A se adresa la Dr. Teodor Popescu, avocat Făgăraș.

Din Alba-Iulia.

În cauza împreunării școalelor. În 25 Martie st. v. adevăd în ziua de „Bunavestire”, d-nul Augustin Nicoara, directorul Reuniunii a II-a de înmormântare din Deva, cu ocaziunea adunării generale a filiei „Alba-Iulia”, venind în mijlocul nostru, a adus pe tapet și chestiunea împreunării școalelor. Adevăd din cele 4 școluțe singuratiche, 2 gr. or. și 2 gr. cat., să se facă o școală centrală sau normală cu 4 învățători și anume: 2 de confesiunea gr. cat. și 2 de cea gr. or., după cum se află și astăzi.

Pentru ducerea în îndeplinire a acestei lucrări laudabile și salutare, căci nu este Român în Alba-Iulia, care să n-o doarească tocmai acum în timpul acesta atât de critic, când școalele noastre sunt așa zicând lăsate sortii din partea susținătorilor, s'a ales o comisiune constatătoare din 12 bărbați vrednici de toată încrederea și destoinici pentru cauza susamintită în toată privința.

Tot Românul dornic de înaintare, s'a așteptat cu toată încrederea la un rezultat cu atât mai satisfăcător, cu cât în comisiune, pe lângă cei doi protopopi și cei doi preoți, sau mai ales câte 2 membri dela fiecare parohie, oameni cu vază și cu trecere înaintea poporului, fiind înrolați dintre cei mai distinși bărbați — lamura inteligenței din Alba-Iulia.

Dar precum în toate cauzele naționale, așa și cu afacerea împreunării școalelor, inteligența din Alba-Iulia a dovedit că e nepăsătoare față de cauzele naționale, deoarece comisiunea, conform deobligământului ce l-a luat asuprași referitor la o cauză atât de sfântă și salutară, cum este și împreunarea școalelor, trebuia ca până în 1 Iulie să se întrunească în mai multe ședințe și să se consulteze spre a afla modalitățile, cum s'ar putea face din cele 4 școluțe singuratiche românești de astăzi una școală capitală cu 4 învățători spre binele și înaintarea Românilor din Alba-Iulia, precum și a neamului întreg.

Însă precum sunt informat și cutez a afirma, că nu greșesc, comisiunea încredințată cu afacerea aceasta, nu a făcut absolut nici un pas.

Destul de trist, că stau cu atâta nepăsare față de lucrul cel mai mare și mai folositor.

Cerem ca numita comisiune în timpul cel mai scurt să vină cu un raport despre afacerea ei încredințată.

Atâta deocamdată.

Călătorul.

ULTIME ȘTIRI.

Caransebeș. 12 August. Eri s'a făcut cu mare pompă bisericească înmormântarea episcopului Ioan Popea. La actul înmormântării, oficiaț de P. S. Sa episcopul Papp și de arhimandriții Musta, Mangra și Hamsea cu mare asistență, a participat în număr complet clerul gr. or. al diecezei, numeroși membrii sinodali, deputațiuni ale tuturor comunităților bisericești precum și un public distins și număros. În public s'au remarcat mai mulți ofițeri superiori ai armatei comune, reprezentanții bisericești sârbești, viceșpanul comitatului Caraș-Severin etc. În decursul celebrării liturgiei și în genere a actului de înmormântare a executat cântările funebrele corul din Lugoj sub conducerea lui Vidu. În numele metropoliei a vorbit arhimandritul Mangra iar în numele diecezei protosincelul Dr. Olariu. Intre cununile frumoase s'a remarcat cununa depusă de Academia românu.

Viena, 12 August. Corespondentul din Ischl al ziarului „N. W. Tageblatt” află că întrevederea dintre regele Angliei și împăratul Francisc Iosif precum și a bărbaților de stat ale celor două țări prezintă mare importanță în primul rând pentru că chestiunea orientală a intrat într'o nouă fază. Sub actualele împrejurări, când nu mai sunt de temut evenimente neprevăzute în Turcia, e natural că va fi vorba de măsurile ce le va necesita noua situație pe viitor. Această chestiune nu poate fi rezolvată decât în baza tratativilor dintre guverne. Întravederea a diplomaților va contribui la simplificarea acestor tratative, a căror condiție este revizuirea relațiilor dintre cabinete.

Agram, 12 Aug. Georg Nastic, autorul broșurei prin care se destăinuiește revoluția pan-sârbă a fost arestat din ordinul judecătorului de instrucție.

Buzău, 12 Aug. Eri noaptea s'a deslănțuit în întreg județul o furtună urmată de o ploaie torențială. Linia ferată, fiind în parte deteriorată, trenurile atât din Moldova cât și cele cari treceau spre Moldova, au fost oprite în drum.

Friedrichshof, 12 August. Eri dimineața a intrat în gara Cronberg trenul special, care aducea pe regele Eduard al Angliei. În momentul opririi trenului împăratul Wilhelm a

eșit înaintea regelui Eduard și i-a ajutat să se coboare. După aceasta suveranii s'au îmbrățișat și s'au sărutat de două ori. Regele Eduard purta uniformă husarilor cenușii. Împăratul era însoțit de marele duce de Hessa. Suveranii s'au urcat apoi în automobil și s'au dus la castelul Friedrichshof de lângă Cronberg. Împăratul Wilhelm i-a prezentat suita. Din cauza caracterului privat al vizitei, nu s'a făcut regelui nici o primire oficială. Sosind la castel, regele Eduard și-a scos uniformă, punându-și un costum de vară. Împăratul a părăsit uniformă. La amiază a avut loc un dejun la castelul Friedrichshof. După amiază suveranii au făcut o excursiune cu automobilul. Seara după dineul de gală, regele Eduard a plecat la Ischl.

Friedrichshof, 12 August. Regele Eduard și împăratul Wilhelm au convorbit eri dimineață timp îndelungat. După amiază au fost deasemenea mult timp singuri. Din anturajul celor doi suverani se spune, că obiectul discuției a fost situația din Turcia. Intre Germania și Anglia s'a stabilit deplină înțelegere în sensul, ca pentru moment reformele din Macedonia să nu fie impuse Turciei.

Constantinopol, 12 August. Noua lege electorală a fost distribuită autorităților administrative: Alegerile sunt indirecte, 500 sau minimum 250 alegători primari aleg un alegător secundar. Circumscripțiunile electorale coincid cu sandjacurile, 50.000 locuitori masculini aleg un deputat. Sandjacurile cu o populațiune până la 125 de mii loc. aleg 2 deputați, până la 175.000 locuitori trei, până la 220.000 patru deputați.

Alegător este orice otoman independent, bucurându-se de drepturile civile, care are 25 ani și plătește o dare oarecare. Și militarii pot fi alegători. Pentru a fi ales deputat trebuie să ai 30 ani. Funcțiunile publice și funcțiunea de ministru este incompatibilă cu mandatul de deputat. Alegerile sunt conduse de comisiuni electorale. Autoritățile nu vor putea face ingerințe în alegeri.

Constantinopol, 12 August. Perchizițiile făcute la miniștrii arestați au dat rezultate uimitoare. La fostul ministru de războiu, Riza pașa, s'a confiscat suma de 120.000 pfunzi sterlingi în bani (2,750.000 c.). Avea fostul ministru de războiu, adunat în mare parte prin defraudări de bani de ai statului se urcă la 500.000 pfunzi (11.500.000 cor.). Procurorul a dispus confiscarea întregii averi. La Sekki pașa, fostul director al școlii militare, s'a găsit un cek de bancă de 70.000 pfunzi (1.600,000 c.). Numele băncii la care sunt depuși banii, e sters. Autoritățile au o-rânduit o anchetă pentru a se stabili banca, unde sunt depuși banii. La fostul ministru de marină Rami pașa, s'au confiscat 175.000 pfunzi (4 milioane c.). Perchizițiile continuă.

Ueskueh, 12 Aug. Un groaznic incendiu a distrus mai bine de 1000 magazine cu marfă și clădiri. Nici o stradă n'a scăpat neatinsă. Au ars două moschee și o biserică. Pagubele se urcă la suma de 5 milioane. Populația s'a adresat Sultanului cerând ajutoare.

Berlin, 12 August. Din Baku se comunică, că după ce șahul a distrus partidul parlamentar, el face acum pregătiri pentru completa desființare a parlamentului. La Teheran a apărut un ucuz, care anunță, că convocarea parlamentului a fost amânată pe timp nelimitat. Șahul a chemat la sine 330 persoane cunoscut ca luptători pentru restabilirea vechiului sistem. Din aceste persoane el va alege o comisiune specială, care va consfătuți asupra situației.

Varietăți.

Turcoacele în viitor nu vor mai purta voal. Unul dintre junii turci, care a luat o parte activă la ultimele mișcări pentru dobândirea Constituției, a avut o convorbire cu un redactor dela „Vecerna Posta” din Sofia. Redactorul, între altele l'a întrebat: ?

— După o știre din Constantinopol, acolo ar fi fost arestate, acum câțva timp, mai multe doamne din înalta aristocrație armeană. Care să fie cauza?

— Nu pot să-mi esplic acest lucru. Ce vină pot avea femeile armenice. Dacă sultanul avea curaj, trebuia să aresteze „hanamele” (turcoacele) din înalta societate, cari fac parte din diferitele noastre comitete.

— Să fie posibil!

— Da. Foarte multe femei sunt în curent cu mișcarea noastră. Ele, de altfel, ne aduc mari servicii. Ele sunt fanatizate de acest ideal.

— Femeile depun jurământ?

— Fără îndoială. Ele se prezintă însă cu fața voalată.

— Va să zică nu se descoperă?

— Ar fi putut s'o facă, dar această chestiune n'a fost tranșată definitiv.

— Cum credeți s'o rezolviți?

— Îndată după proclamarea Constituției și întrunirea Camerei, se va da voe femeilor, ca să meargă fără voal.

— Este oare posibil?

— Desigur, că da, cu atât mai mult, cu cât am promis formal, să desființăm acest obicei medieval. Cadănele, înainte de a depune jurământ, mai întâiu ne pun condiția de a desființa voalul. Și noi ținem să ne îndeplinim promisiunile. Turcoacele în viitor nu vor purta voal, a terminat convorbirea, junele turc.

Bibliografie.

St. O. Iosif. „Zorile” Dramă istorică. în două acte și în versuri. Prețul 1 cor (10 b. porto).

„P. Ispirescu” Povestirile unchișului sfătos. 1 cor. 50. (10 b. Porto).

Vasile Alexandri. Ediția II din opere complete. Teatru I.

De cuprinsul următor:

„Șoldan Viteazul”, „Mama Anghelușă”, „Herșcu Boccegiul”, „Clevetici”, „Sandu Napoilă”, „Surugiul”, „Ion Păpușariul”, „Cucoana Chiriță”, „Barbu Lăutaru”, „Paraponisitul”, „Kera Nastasia”, „Haimana”, „Gură-Cască”, „Stan Covrigariul”, „Vivandiera”, „Păcală și Tăudală”, „Scara măței”, „Craiu nou”, „Harță Razășul”, „Ramășagul”, „Peatra din casă”, „Nunta țărănească”, „Chiriță la Iași”, „Chirița în Provincie”.

Prețul 1 cor. 50 b. (20 bani porto).

„O rosă vestejită” cu text nemțesc după Heine și românesc de Matilda Cugler-Poni pentru voce și pian. Prețul 1 cor. plus 5 bani.

T. Lugojanu: „De ducă”, cor bărbătesc pe motiv popular. Prețul 1 cor. plus 5 bani porto.

Întâiu Maiu romanță pentru voce și pian de G. Fl. Fregmereanu, dedicată d-nei Elena Dr. I. Mețianu. Prețul 1 cor. (Lei 1-20) plus 10 bani porto.

Imn festiv și Hora dela Flevna coruri mixte de G. Fl. Fregmereanu. Prețul 1 cor. plus porto 10 bani.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor respons.: Victor Branicea.

Zizin.

Stabiliment balnear 1½ oară în depărtare de Brașov, loc plăcut, climatic, cu băi minerale de iod și fer folositor pentru toate boalele de piept, stomah, laring, anemie, rinichi și urogenitale. (Trai ieftin și confort.)

Medic balnear:

Dr. Alexandru Codarcea.

Wällischhof,

sanatoriu aranjat — după sistemul Dr. Lahmann — cu toate întocmirile modene ale terapiei fizicale și dietetice; ½ oră depărtare dela Viena în regiune romantică și sănătoasă. Posta și telegraf: Maria-Enzensdorf bei Wen.

Cu deslușiri și prospecte stă la dispoziție direcțiunea și medicul șef al stabilimentului:

Dr. Marius Sturza

Dela „Tipografia și Librăria“

A. MUREȘIANU, Brașov

se pot procura următoarele cărți

(La cărțile aici înșirate este a se mai adauga pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandăție.)

„Opere complete“ de *N. Nicolescu*, *C. Stamati* și *V. Cârlova* la oaltă într-o singură Broșură. Prețul 1 cor. 50 plus porto 10 bani.

Din operele complete a lui *Ioan Creangă* a apărut ediția a doua. Prețul 1 cor. 50 plus 20 b. porto.

O. Goga „Poesie“ din editura „*Mimnera*“ premiate de Academie și costă numai 1 cor. plus 10 bani porto.

Nestor Urechii: „*În Bucegi*“ (Narațiune) Format octav mare pagini 285 preț 1 cor. 50 plus 20 porto.

„*Popasuri vânatorești*“ de *Ion Băresanu* pe 205 pagini formatul octav mare preț cor. 1.50 bani plus 20 bani porto.

M. Sadoveanu. Amintirile căprării lui *Gheorghiiță*. Pagini 280. Prețul Lei 2.

Ludovic Daus: „*Doamna Oltea*“ (Mama lui *Ștefan cel mare*) poem dramatic în versuri. Musica de *d-l D. G. Chiriak*. Piesa aceasta s'a jucat pentru prima oară pe scena Teatrului național din București în seara de 19 Noemvrie 1904 la reprezentăția de gală dată cu ocazia jubileului de 400 ani dela moartea lui *Ștefan cel mare*. Poemul e scris pe 62 pagini. Costă 1 coroană plus 10 bani porto.

D. C. Moruzi: „*Rușii și Românii*“ c'o prefată de *N. Iorga*. Prețul cor. 1.50.

N. Iorga: „*Negoțul și meșteșugurile în trecutul românesc*“. Prețul cor. 2.50.

„*Doamne ajută-ne*“. Schițe din popor de *Romulus Cioflec*, à 2 coroane plus 10 bani porto.

Al. I. Odobescu opere complete. Vol. I. Pagini 360. Prețul Lei 1.50.

Sandu Aldea „*Cărticea plugurului*“ — 50 bani plus 10 bani porto.

„*Două neamuri*“ de *Sandu Aldea* cu cuprinsu următor: Un arăndaș, Despărțire, La țară, Acasă, Tinerețe, Nepotul lui *Mihalis*, Seri de iarnă, Invrăjbiții, O afacere. La oaste, Alte învieți, Singură, Seceta *Pierzanie*, Ogorul strămoșesc. Prețul 1 cor. 50 plus 20 bani porto.

— Romanul „*Robia Banului*“ de *Sofia Nadejde* a apărut în o nouă ediție și se află la tipografia și librăria *A. Mureșianu* în pret de 2 Lei plus 30 bani porto.

„*Dac'ași fi o păsarică*“ romanță frumoasă pentru voce și piano, cuvintele de *I. Ioanovits*, compusa de *d-l Ștefan C. Voicu*. op. 1. prețul 50 bani plus 5 bani porto.

„*Geloșii*“, comedie într'un act, după germană, de *Mozul*. Brașov. Tipografia *A. Mureșianu* 1905. O piesă foarte potrivită pentru diletanții noștri dela sate și orașe (pentru 3 domni și 2 dame). Prețul 40 fileră franco.

„Familia Română“

revistă ilustrată apare în fie-care săptămână cu un bogat cuprins literar și distractiv, (Sfaturi, Curierul Modei, Ghicitori). Abonații noi pot primi toate numerele dela început. Abonamentul e de 10 cor. pe an.

Adresa: **BUDAPESTA,**
V. Strada Csáky 23.

(1—12.)

Nr. 2140/908.

Concurs.

Direcțiunea Cassei cercuale brașoveană de asigurare a muncitorilor din Brașov — în urma abdicerei — escrie concurs pentru ocuparea postului de **controlor de bolnari.**

Plata anuală 1000 cor.

Postul e deocamdată provizoriu, deoarece definitivarea lui aparține în resortul Cassei țerei de asigurare și ajutorare a muncitorilor.

Petițiunile scrise cu mâna proprie, la care e de alăturat și atestat medical precum și atestat de moralitate, sunt de înaintat cel mai târziu până în 3 Septemvrie st. n. oarele 12 la subscrisa direcțiune.

Alesul e obligat a-și ocupa postul în 7 Septemvrie st. n. a. c.

Brassó, în 11 August 1908.

Brassói Kerületi Munkásbiztosító Pénztár:
Kopanitsch, Mezei Ferencz,
director. (275,1—1.) președinte.

Publicațiune.

Dum'neacă în 3/16 August 1908 la 10 oare din zi se va ținea licitație publică verbală la care să admit și oferte închise, în sala de ședințe a Comitetului parochial dela biserica Sf. Nicolae din Brașov-Schei, pentru arândarea pe timp de șase ani a unui complet de aproximativ 28 helde teren arabil de lângă *Timiș* și din imediata apropiere a locului pentru exercițiile militare.

Oferte insotite de o garanție provizorie în sumă de 85 cor. sa vor preda până în ziua de licitare la mâna d-lui *Econom A. Lupan sen.* strada *Ecaterinei* Nr. 4 la care se pot ceti și Condițiile de licitare.

Brașov, în 21 Iulie 1908.

Comitetul parochial al bisericii române ort. res. dela Sf. Nicolae în Brassó (Brașov):
Dr. Vas. Saftu, I. Prișcu,
prez. (286,2—3) secr.

Casă de vânzare

Din cauză de deces se vinde o casă situată în piață în *Gioagiu de jos* (*Algyogy*) în care se află o prăvălie cu mărunțișuri și licență de cărciumărit. Informații se pot lua de la *HERCZEG SAMU*, funcționar de bancă în *Deva*. [288,10—12.]

Abonamente la
„**Gazeta Transilvaniei**“
se pot face ori și când pe timp mai îndelungat sau lunare.

Mare asortiment de lingerie.

Avem onoare a aduce la cunoștința On. public din loc și streinătate, că la firma noastră

FRAȚII SIMAY,
Brașov, Târgul grâului 3, (lângă Cafenea),

cu ziua de 1 August începând să vinde un mare asortiment de Lingerie, complete trusouri cu prețuri foarte reduse ceea ce numai printr'o cumpărare foarte avantajoasă dela o fabrică am putut ajunge. Deci recomandăm amatorilor, că în timp de 4 săptămâni cât va dura, să asorteze după plac.

MARE ASORTIMENT IN:
Bluse, Jupoaie, Confecțiuni, Toilete de Dame, atât costume de Dame, cât și de Domni, se pregătesc în timpul cel mai scurt.

Numai 4 săptămâni!

Cea mai bună ocaziune.
Cu prețuri foarte reduse.

Fie-care posesor a unei
Trăsuri-motor a lui PUCH!
economisește mulți bani și mai mult năcaz.

Bicicle motor:
Siguranță mare:
HP. (35Kg.) 2 1/2, 2 3/4, 3 1/2, 4, 5 & 6HP.

Automobile:
construcție simplă. Exeoutare solidă:
5/9, 9/10, 14/10, 20/25 HP.
Benzin. Ulei. Părți constitutive
Pneumatice.
Reparaturi de automobile.

Reprezentant: **MICHAEL MOOSER,** Brașov,
Strada Porții 39.

Cea mai bogată baie feruginoasă în acid carbonic și baie de nămol, hidroterapie rațională, cură de zăr și lapte.

DORNA

în Carpații Bucovinei.

Stație a căilor ferate, situată la confluența *Dornei* și *Bistriței aurie*, 14 oare depărtare dela *București* și 11 oare depărtare dela *Liova*.

Palate monumentale de cură, laboratoriu balneologic, apeducte din izvoare Alpine, canalizație, lumină electrică, pavilion de izolare, cale pentru biciclete, de două-ori pe zi concerte ale muzicii militare dela Regimentul din *Bistrița*, excursiuni în *România*, *Transilvania* și *Ungaria* apropiată cu trăsura, călare și plute.

Succese splendide la: boale de nervi, boale femești și cele de inimă, la anemie, arterioscleroasă și exudate.

Prospecte gratis.

Informațiuni medicale se pot lua la medicul s'abilimentului de băi, cons. imp.
Dr. Arthur Loebel.

„*Gazeta Transilvaniei*“ cu numărul à 10 fileri se vinde la zaraful *Dumitru Pop*, la tutungeria de pe parcul *Rudolf*, și la *Eremias Nepoții*.

APĂ MINERALĂ PHONIX
DIN BUZIAS

Succes extraordinar la suferințe de rinichi și beseică.
Apă minerală plăcută fără fer.
Cu deosebire apă de masă răcoritoare.
Vindecă, răcorește. Recomandată de medici.

Are efect escelent ca apă de cură la suferințe de rinichi, beseică, catar cronic de rinichi, formațiuni de peatră și boale catarale de secrețiune. — La cerere trimite prospecte Administrația izvoarelor:

Direcția băilor MUSCHONG în Buzias.

